

УДК:7.012:687.01

**КОЛІРНІ ВПРАВИ ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ І КОЛЬОРОЗНАВСТВО»
СІДОРОВА О.І.**

Національний авіаційний університет, м. Київ

olena.sidorova@npp.nau.edu.ua

Розроблені оригінальні авторські колірні вправи для студентів 1 курсу напрямку «Дизайн» за програмою дисципліни «Композиція і кольорознавство». На основі психологічного впливу кольорів та прийомів поєднання кольорів за схемами кольорового кола студентами створені творчі емоційні абстрактні площинні і об'ємні композиції. Мета площинних композицій: використовуючи абстрактні геометричні форми і підібрані за емоційним впливом кольори, виразити різні емоційні стани. Мета об'ємних композицій: підібрати кольори за схемами кольорового кола для гармонійного вирішення граней кубів.

Ключові слова: композиція, колір, вправи, гармонійне поєднання, психологія, колірне коло.

Вступ. Емоційний вплив кольору в дизайні надзвичайно великий. Завдяки поєднанню в дизайнерській композиції різних за своїм психологічним впливом кольорів і форм можна виразити не лише певну тему, настрій і ставлення автора до обраної теми, але й впливати на світогляд глядачів, візуально змінювати форму елементів.

Результати. В межах програми дисципліни «Композиція і кольорознавство» для студентів НАУ ФНСА 1 курсу напрямку «Дизайн» ст. викладачем Сідоровою О.І. та асистентом Сідоровою М.-Ю.А. розроблені завдання, які формують у студентів знання і вміння грамотно і свідомо використовувати кольори та їх поєднання, їх емоційний вплив і здатність впливати на сприйняття об'єму. Перша розроблена творча вправа полягала у створенні двох площинних композицій різних за кольоровими гамами і, відповідно, різних за своїм емоційним впливом. Перша композиція на тему «Боротьба» мала виражати біль, агресію, протистояння геометричних форм, різних за своїм характером і кольором, виконана в темних холодних кольорах з акцентним пронизливим, наприклад, малиновим або червоним кольором. Друга композиція на тему «Перемога» мала виражати радість, піднесення, вибух позитивних емоцій і виконана в криволінійних формах, теплих кольорах (рис.1).

Згідно досліджень психологічного впливу кольорів на людину [1,2,3], виявлено що червоний колір - активний, викликає збудження, агресію; жовтий колір – оптимістичний, позитивний, сприяє інтелектуальній діяльності; помаранчевий колір - позитивний, святковий, викликає піднесення, радість; синій і зелений кольори сприяють відновленню душевної рівноваги, заспокоїливі; фіолетовий, сірий і чорний кольори в певній мірі депресивні, песимістичні, викликають почуття пригніченості, смутку. Використання відповідних певним емоціям кольорів в поєднанні з різними за характером геометричними фігурами, в розробленій композиційній вправі, виховують у студентів вміння володіти кольором, як інструментом психологічного впливу на глядача.

Рис. 1. Роботи студентів на теми «Боротьба» та «Перемога»

Друга вправа передбачала створення об'ємних кольорових кубів з розмірами: 9X9X9 см. Грані кубів (чотири з шести) треба було вирішити використовуючи підбір кольорів за схемами поєднання кольорів на основі кольорового кола Іттена (а саме: компліментарної, аналогової, тріадної, компліментарної тріадної та подвійної розділеної схеми) (рис.2). А дві інші грані мали бути вирішені вписаними один в одного п'ятьма квадратами з розтяжкою від світлого в центрі до темного з краю (на одній грані) і з розтяжкою від світлого з краю до темного в центрі (на протилежній грані). В результаті студенти наочно побачили здатність світлих теплих кольорів наближати до глядача забарвлені ними елементи, а холодних - візуально віддаляти, що надає можливість імітувати зміну форми об'єму.

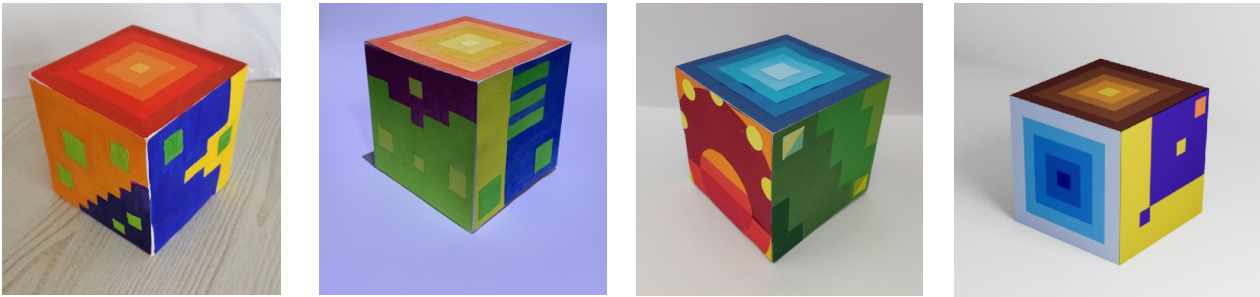

Рис. 2. Роботи студентів на тему «Кольорові куби»

Висновки. Розроблені завдання сприяють розвитку у студентів розуміння зв'язку кольору з емоціями, з формою елементів, виховують вміння свідомо користуватись кольоровим тоном, світлістю, кольоровим колом. Використовуючи певні поєднання кольорів, студенти отримують можливість впливати на сприйняття форми. За рахунок кольору можливо створювати ніші, членування, міняти плановість, ілюзорно збільшувати або зменшувати елементи композиції.

Список використаних джерел:

1. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору. ArtHuss. Україна. 2022. 96с.
2. Бозима Б.А. Психологія кольору. Теорія і практика. Мова. 2005. 208 с.
3. Браем Г. Психологія кольору. Книжкова майстерня. 2009. 160 с.